

گفت وگو با عوامل نمایش مشهدی«فقط خودم» که مشکلات تک فرزندی را به نمایش می گذارد

هنر تئاتر در خدمت آینده ایران

ریحانه موسوی

نمایش «فقط خودم» نوشته مهدی سیم ریز به کارگردانی محمدجهانپاز آثار موفق ویژه کودکان بود که امسال تولید شد و در تهران و مشهد اجراهای موفقی داشت و در بیست ونهمین جشنواره تئاتر کودک ونوجوان روی صحنه رفت ودر مراسم پایانی این رویداد بین المللی که پنجشنبه ۱۷آبان در همدان برگزار شد، توانست توسط سینا اسماعیلی، دبیرلم افتخارتندیس جشنواره وجایزه نقدی بخش بازیگر برگزیده را از آن خود کند. این اثر، روایتی از زندگی دختر بچه ای به نام «سارا» است که دلش نمی خواهد خواهر یا برادر داشته باشد. از نظر او تک فرزندی یک اتفاق خارق العاده است و باعث می شود همه چیز متعلق به او باشد، اما در یک اتفاق عجیب او به دنیا ی مورچه ها سفر می کند. نازیلا نوروزی، اسد... سرداریان، نیما پسندیده، ایمان سیدی، مهرآنا عبدالهیان، مهتا حیدری و یسنا اسماعیلی در این نمایش بازی می کنند. در ادامه گفت وگویی با نویسنده، کارگردان و یکی از بازیگران نمایش داشته ایم که می خوانید.

● فرزندآوری، دغدغه روز دنیا

مهدی سیم ریز، نویسنده نمایش «فقط خودم» مسئله فرزندآوری را یکی از مسائل بزرگ حال حاضر هر جامعه بشری دانست و گفت: این موضوع فقط مخصوص کشور ما نیست، بلکه تمام کشورها با این مبحث که حیاتی ترین موضوع است، روبه رو هستند. در کشور ما چندین سال است که در گذر از دوره فرزند کمتر زندگی بهتر، وارد یک دوره کاملا متضاد شده ایم. همه پیش بینی های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و حتی نظامی، دلالت بر این دارد که باید این موضوع به طور جدی در دستور کار همه اقشار جامعه قرار بگیرد. ما نیز احساس کردیم که این مقوله از دو زاویه می تواند محل تأمل باشد، اول والدین که این روزها به نسبت گذشته تمایل کمتری برای فرزندآوری دارند، دوم نیز فرزندان که مانع بزرگی برای این اتفاق محسوب می شوند. وی افزود: اکنون تک فرزندی یکی از مسائلی است که صرفا در والدین معنا پیدا نمی کند، بلکه خود بچه هانیز تمایل چندانی به داشتن خواهر و برادر ندارند و انحصار طلبی های عجیب و غریب بچه های امروز، شرایط را برای پدر و مادرها مقداری سخت کرده است. ما نمایشی را آماده کرده ایم که هر دو وجه این ماجرا را مد نظر قرار دهد، یعنی همه ضرورت داشتن فرزند بیشتر برای پدر و مادرها را یادآور شود و هم کودک را برای درک بهتر مفهوم خواهر و برادر آماده کند. با توجه به بازخورد هایی که از نمایش گرفتیم، این اتفاق به طور تقریبا حادقایی رخ داده و نتیجه مطلوب ما از کار، به دست آمده است.

سیم ریز اضافه کرد: اکنون ممکن است که شرایط اجتماعی و همین طور سیاسی و اقتصادی ما، مسائلی راه خانواده و عضو جامعه به عنوان یک بازدارنده برای نگاه امیدبخش به آینده تحمیل کند، اما در واقع این گونه نیست و به نظر من شرایط فعلی ما بسیار امیدوارکننده است. اگر بخواهیم از بعد منفی ماجرا به قضیه نگاه کنیم،

آوردن فرزند در شرایط حال حاضر می تواند برای آینده امیدوارکننده باشد. در هر حوزه ای که نگاه می کنیم، اگر فردی کمی بهتر آموزش دیده باشد و از تلاش مبتنی بر حمایت خانواده نیز برخوردار باشد، در فضای فعلی جامعه زود می تواند گلیم خود را از آب بیرون بکشد. این نویسنده با اشاره به اینکه ما برای بیان این موضوع از بهترین ابزار نمایش کودک، یعنی فانتزی استفاده کرده ایم، افزود: شاید این موضوع به ظاهر ثقیل و سنگین باشد، اما وقتی نمایش در فضای فانتزی سوررئال اتفاق می افتد و ترکیبی از ژنال و سوررئال است، تخیل کودک در قصه نقش اساسی را ایفا می کند و حتی مشکل آن یعنی تعلیق نمایش، در خیال شخصیت اصلی گره گشایی می شود و به نتیجه می رسد.

سیم ریز با بیان اینکه متن نمایش در همان گام اول مورد تأیید حوزه هنری قرار گرفت، اظهار کرد: سفارش دهنده در همان مرحله اول متن را کاملا پذیرفت. هیچ اصلحیه ای نداشتیم و بازنویسی نشد که جزو نواد است. نکته مهمی که در تولید این اثر وجود داشت تبعیت از یک آلبوم موسیقی بسیار مهم بود و ما به استناد آن، مفاهیم نمایش را ایجاد کردیم. یعنی نوعی مهندسی معکوس صورت گرفت.

● کشور در آستانه معضل پیری جمعیت

محمدجهانپا، کارگردان شناخته شده نمایش «فقط خودم»، نگارش و اجرای این اثر را بر اساس آلبوم موسیقی آرمان مهربان که برای حوزه

هنری کودک و نوجوان تولید شده است، معرفی کرد و گفت: مهدی سیم ریز نمایشنامه آن را نوشت و پس از حدود یک ماه تمرین روی صحنه رفت. وی با بیان اینکه نمایش «فقط خودم» درباره بچه های تک فرزند است، ادامه داد: داستان این نمایش درخصوص یک دختر بچه تک فرزند، لوس و لج باز است که حاضر به پذیرش خواهر یا برادر نیست. این دختر بچه در یک سفر جادویی به سرزمین مورچه ها رفته و آنجا اتفاقاتی برایش رخ می دهد که باعث می شود مفهوم خواهر و برادر، همراه شدن با این مسئله و پذیرش آن را بهتر درک کند.

جهانپا یکی از معضلات آینده کشور را جمعیت پیرسالی آن دانست و افزود: خانواده هایی که تک فرزند هستند، فرزندان آن ها در آینده مفهوم خواهر و برادر را متوجه نشده و مشکلات زیادی خواهند داشت. بنابراین در این نمایش به طور غیرمستقیم با خانواده ها نیز ارتباط برقرار می کنیم. برخی دلیل این انتخاب را مشکلات اقتصادی می دانند، اما همیشه این گونه نیست، بلکه در برخی موارد لج بازی خانواده ها باعث این اتفاق می شود. وی بیان کرد: حوزه هنری استان تهران یک مرکز تخصصی برای تئاتر کودک نیست. اما تبلیغات بسیار خوبی در خصوص این نمایش صورت گرفته و مطمئن هستم با این شروع خوب، در ادامه جریان موفق تر خواهد بود و آثار جذاب تری را ارائه خواهد داد، زیرا فضای جدیدی برای کودکان در این مکان به وجود آمده است.

● دوست داشتم شرایط بچه های تک فرزند را تجربه کنم

نازیلا نوروزی با بیان اینکه من نقش های مادر و ملکه مورچه ها را برعهده دارم، گفت: با توجه به نمایشنامه، من مادر یک دختر بچه هستم که نمی تواند هیچ بچه ای را رجز خودش قبول کند و دوست دارد همه توجه ها به سمت خودش باشد. این مادر، دو قلو باردار می شود که نمایش «فقط خودم»، روند پذیرش خواهر و برادر توسط این بچه را نشان می دهد. در دل داستان اتفاقات هیجان انگیزی برای این دختر بچه رخ داده و با چهار مورچه در اتاق خود همراه می شود که خواهر و برادر هستند، بدین ترتیب حضور خواهر و برادر را می پذیرد. این بازیگر با اشاره به اینکه ما برای اجرای این تئاتر حدود یک ماه تمرین داشتیم، بیان کرد: من سال هاست که با نویسنده و کارگردان آن همکاری دارم. آن ها همیشه با تشکیل جلسه نظرات اعضای گروه را جویا می شوند و صحبت های آن ها در پیشبرد کار برایشان مهم است. همکاری بین اعضای تیم نیز بسیار عالی بوده و فضای خوبی بر کار حاکم است. همه به یکدیگر کمک می کنند و گروه محمدجهانپا این ویژگی را دارد که اعضا همیشه دغدغه یکدیگر را دارند و این اتفاق بسیار زیباست. نوروزی افزود: با توجه به اینکه فرزندآوری بسیار کم شده و بیشتر بچه هانک فرزند هستند، دوست داشتم در این نمایش همراه باشم و این موقعیت را تجربه کنم. به ویژه که خود من نیز مادر تک فرزند هستم و می خواستم خود را به جای آن شخصیت بگذارم.

چند نماز نمایش «فقط خودم»

نگارستان

برگزاری نمایشگاه «بیجان» در نگارخانه فردوسی

نمایشگاه گروهی هنرجویان نقاشی هنرستان محمد صادق رأفتی با عنوان «بیجان» امروز شنبه، ۱۹آبان ساعت ۱۷افتتاح می شود. این نمایشگاه تا ۲۱آبان، ساعت ۱۷تا ۱۹در نگارخانه فردوسی واقع در مجتمع شریعتی جهاد دانشگاهی ادامه خواهد داشت.

اخبار هنری مشهد

درخشش مشهدی ها در جشنواره تئاتر کودک

مراسم اختتامیه بیست و نهمین جشنواره بین المللی تئاتر کودک و نوجوان -همدان برگزار شد. در این رویداد، قصه نمایش «به دنبال پروانه ها» از صدرا سجاد پورسینی هفده ساله از خراسان رضوی در برگزیدگان بخش قصه نمایش به رتبه برگزیده رسید. همچنین در بخش نقالی تندیس جشنواره، دبیرلم افتخار وجایزه نقدی به درسا نکویی برای نقالی عروسی رودابه از مشهد اهدا شد.

چارسوق هنر

شهید طهرانی مقدم سوزه مستند «فراز» شد

مجموعه مستند «فراز» جمعه ها قبل از خبر ساعت ۱۴از شبکه یک سیما روی آنتن می رود. این مجموعه مستند، روایتی از منظومه فکری رهبر معظم انقلاب در موضوعات مختلف است که به صورت تلفیق تصاویر آرشیوی مستند و سخنرانی های رهبر انقلاب تدوین شده است. قسمت دوم این مجموعه مستند با موضوع توان دفاعی و موشکی ایران و نگاهی به دستاوردهای شهید طهرانی مقدم، جمعه ۱۸آبان ماه قبل از خبر ساعت ۱۴از شبکه یک سیما پخش خواهد شد.

منوچهر شاهسواری، دبیر جشنواره فیلم فجر شد

منوچهر شاهسواری به عنوان دبیر چهل و سومین جشنواره فیلم فجر منصوب شد. به گزارش صبا، طی حکمی از سوی راند فریدزاده، رئیس سازمان سینمایی، منوچهر شاهسواری به عنوان دبیر چهل و سومین جشنواره فیلم

فجر منصوب شد و با تفکیک بخش بین الملل از ملی، برگزاری مستقل آن به زمان مورد توافق با اتحادیه بین الملل انجمن تهیه فیلم موکول شد.

در حکم شاهسواری آمده است: «نظر به تخصص، تعهد و تجارب ارزشمند جناب عالی در حوزه سینما به موجب این حکم، شما را به عنوان دبیر چهل و سومین جشنواره فیلم فجر منصوب می نمایم.

امید است با بهره گیری از همکاری و همفکری اهالی فرهیخته سینما، همه صنف سینمایی و تجارب ارزشمند گذشته و در راستای سیاست های کلان دولت چهاردهم در حوزه فرهنگ، برای تحقق وفاق ملی، در برگزاری جشنواره موفق باشید.»

بازگشت مهدویان به سینما با «رستم و سهراب»

پس از مدتی دوری از سینما، محمد حسین مهدویان قصد دارد فیلمی بر اساس داستان حماسی «رستم و سهراب» شاهنامه را به عنوان جدیدترین اثر خود جلو دوربین ببرد. این پروژه هم اکنون در مراحل پیش تولید است و هنوز جزئیاتی درباره داستان آن منتشر نشده، اما ظاهرا این اثر تاریخی قرار است برداشتی از داستان «رستم و سهراب» یکی از تأثیرگذارترین قصه های شاهنامه باشد. محمد رضا تخت کشیان نیز تهیه کنندگی این فیلم را عهده دار است.

باوجود قصه جذاب «رستم و سهراب» در ادبیات کهن ایران، هنوز اقتباس درخشانی از این اثر در سینمای ایران ثبت نشده است. به غیر از «رستم و سهراب» که در سال ۱۳۳۶به طور مشترک توسط مهدی رئیس فیروز و شاهرخ رفیع ساخته شد، یک انیمیشن به کارگردانی کیانوش دلوند (۱۳۹۲) واین اواخرنمایش رستم و سهراب به کارگردانی حسین پارسایی تنها آثار جدی درباره این قصه شاهنامه هستند.

● آرزوی تحصیل در رشته پزشکی

دانیال جعفری، بازیگر نقش «عباس» نیز که از هشت سالگی زیر نظر داریوش موحذ درآموزشگاه بازیگری «هنر سینما» آموزش بازیگری دیده است، «باغ کیانوش» را فیلمی می داند که از فیلم های هالیوودی هم بهتر است و باید از آن تعریف کرد. او که در آثاری مانند «بوتیمار»، «بی همگان»، «کوجه های سیمین» و «مستوران» ایفای نقش کرده است، می گوید: به واسطه یکی از دوستان به دستیار کارگردان باغ کیانوش

● افتخاری می کنم در این فیلم بازی کرده ام

ابوالفضل خانپور دیگر بازیگر نوجوان که در نقش «پیمان» ایفای نقش کرده و «باغ کیانوش» اولین تجربه حرفه ای او بوده است، می گوید: البته قبل از باغ کیانوش در فیلم کوتاه تجربه بازیگری داشته است. می گوید: افتخار می کنم در این فیلم بازی کرده ام. او که در دوره های بازیگری هوتن شکیبابهرام افشاری شرکت کرده، دوست دارد بازیگری را به طور حرفه ای ادامه دهد و در دانشگاه هم در همین رشته تحصیل

رضا میرزاده

فیلم سینمایی «باغ کیانوش» از روز ۱۹آبان ماه مهمان سینماهای مشهد است.

فیلمی به نویسندگی و کارگردانی «رضا کشاورز حداد» و تهیه کنندگی محمدجواد موحذ که محصول مشترک باشگاه فیلم سوره حوزه هنری انقلاب اسلامی و کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان است. این فیلم با حضور عوامل کب و گفتنی با آن ها داشته ایم که در ادامه می خوانید.

● فیلمی برای دنیای نوجوان

محمدجواد موحذ، تهیه کننده این اثر که جاذبه های سینما او را به این سمت کشانده است و مدیریت باشگاه فیلم سوره حوزه هنری را نیز برعهده دارد، کار خود را از فضای تولید و تهیه در باشگاه سوره آغاز کرده و همه کارهای فضای تولید اعم از دستیار تدارکات، دستیار تولید، دستیار تهیه تا جانشین تهیه کننده و مدیر تولید و مجری طرح و حتی موسیقی را نیز تجربه کرده است. او درباره ساخت «باغ کیانوش» می گوید: این فیلم را اوایل سال ۱۴۰۲آغاز کردم که باشگاه سوره، قصه متن اقتباسی آن را خریداری کرده بود. وی می افزاید: یکی از لایه های مهم محتوایی باشگاه، تولید اثر برای مخاطب کودک و نوجوان بود. در ضمن، با کارگردانی مانند

● دنیای نوجوان بسیار متفاوت است

موحد با بیان اینکه دنیای کودک ونوجوان متفاوت است، می گوید: در تولید یک اثر سینمایی، نباید سینمای کودک ونوجوان را به هم گره زد. کاری که متأسفانه در بسیاری از آثار تولیدشده در حوزه کودک و نوجوان مراعات نشده است.

وی می افزاید: «باغ کیانوش»، برای دنیای نوجوان است. قهرمان دارد، قصه پیراقتباهی دارد که چگونگی آن برای نوجوان جذاب است. ضمن اینکه

رضاکشاورز حداد همراه بودیم که احساس می کردیم می تواند برای کودک و نوجوان کار خوب بسازد و می تواند از بازیگران کودک و نوجوان بازی خوب بگیرد. موحذ خاطر نشان می کند: می خواستیم فیلم با محوریت نوجوانان باشد. ازاین رو در انتخاب بازیگران نیز این موضوع را مراعات کردیم تا نقش بازیگران بزرگسال از نوجوانان پررنگ تر نشود. بازیگران نوجوان متعددی برای این کار دیدیم که در نهایت کارگردان، این بازیگران را انتخاب کرد.

فضاهای فانتزی و خیال انگیز و حتی هراس انگیز توسط کارگردان نسبت به متن اصلی کتاب اضافه شده است.

● فیلم سازی برای نوجوان را ادامه می دهم

رضاکشاورز حداد که «باغ کیانوش» نخستین فیلم بلند او محسوب می شود، درباره فیلم می گوید: وقتی تهیه کننده، کتاب را به من معرفی کرد و آن را خواندم، نکته ای در آن دیدم که احساس کردم حول محور آن می شود ایده پردازی کرد.

وی می افزاید: متن «باغ کیانوش» از نسخه صفر متن تا نقطه نهایی ضبط، یک سال طول کشید. هر چند در حین ضبط هم بارها اصلاح و بازنویسی شد. کشاورز تأکید می کند: به کار کودک و نوجوان علاقه داشتم. با توجه به تیم فوق العاده ای که همراهیم بودند، از خروجی کار رضایت فراوانی دارم و مهم تر اینکه از مخاطب نیز بازخورد های بسیار خوبی گرفتم. ام به طوری که دوست دارم مسیر تولید برای کودک و نوجوان را ادامه دهم. البته به طور مشخص باید حوزه کودک و